

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1999

Julkaistu Helsingissä 21 päivänä huhtikuuta 1999

N:o 493—497

SISÄLLYS

N:o		Sivu
493	Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta	1201
494	Tasavallan Presidentin avoin kirje valtioneuvoston vaihdoksesta	1211
495	Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä päätöksistä	1213
496	Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä päätöksistä	1214
497	Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä ministeriön päätöksistä	1215

N:o 493

Laki

maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta

Annettu Helsingissä 9 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tavoitteet

Tämän lain tavoitteena on edistää maahanmuuttajien kotoutumista, tasa-arvoa ja valinnan vapautta toimenpiteillä, jotka tukevat yhteiskunnassa tarvittavien keskeisten tietojen ja taitojen saavuttamista, sekä turvata turvapaikanhakijoiden välttämätön toimeentulo ja huolenpito järjestämällä turvapaikanhakijoiden vastaanotto.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kotoutumisella* maahanmuuttajan yksilöllistä kehitystä tavoitteena osallistua työelämään ja yhteiskunnan toimintaan sa-

malla omaa kieltään ja kulttuuriaan säilyttäen; sekä

2) *kotouttamisella* viranomaisten järjestämiä kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja voimavaroja.

3 §

Soveltamisala

Kotouttamista tukevien toimenpiteiden piiriin voi kuulua Suomeen muuttanut henkilö, jolla on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa.

Turvapaikanhakijoiden vastaanoton piiriin kuuluu Suomessa ulkomaalaislain (378/1991) 30 §:n perusteella turvapaikkaa hakenut henkilö, kunnes hänelle on myönnetty oleskelulupa tai hänen maasta poistamista koskeva asiansa on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu ja pantu täytäntöön.

Mitä tässä laissa säädetään pakolaisesta, sovelletaan myös henkilöön:

1) jolle on myönnetty oleskelulupa ulkomaalaislain 31 §:n mukaan suojelun tarpeen

HE 66/1998
HaVM 30/1998
EV 298/1998

vuoksi tai ulkomaalaislain 18 §:n 4 kohdassa tarkoitetusta painavasta humanitaarisesta syystä; sekä

2) joka on pakolaisen tai 1 kohdassa tarkoitetun henkilön perheenjäsen tai muu omainen edellyttäen, että hänellä on ollut perheside pakolaisen tai oleskeluluvan saaneen henkilön kanssa ennen tämän maahan-tuloa Suomeen.

4 §

Kustannusten korvaaminen

Tässä laissa tarkoitetun toiminnan kustannuksia korvataan valtion varoista valtioneuvoston päättämien perusteiden mukaisesti.

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tämä laki ei estä muun lainsäädännön nojalla järjestettävien tukitoimien, palvelujen ja toimeentuloturvan saamista, ellei 3 luvussa toisin säädetä.

2 luku

Toimeenpano

6 §

Viranomaisten tehtävät

Maahanmuuttajien kotouttamisen ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton yleinen kehittäminen, suunnittelu, ohjaus ja seuranta sekä yhteensovittaminen kuuluu asianomaiselle ministeriölle.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tehtävänä on asianomaisen ministeriön alaisena maahanmuuttajien yhteiskuntaan ja työelämään kotouttamisen ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton suunnittelu, ohjaus, seuranta sekä muut erikseen määrättävät tehtävät.

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisessa.

Työvoimatoimisto yhdessä työvoima- ja elinkeinokeskuksen kanssa huolehtii työvoimapoliittisten toimenpiteiden sekä työvoimapalvelujen järjestämisestä.

7 §

Kotouttamisohjelma

Kunta laatii kotouttamisohjelman yhteistyössä työvoimaviranomaisen ja muiden viranomaisten sekä kansaneläkelaitoksen kanssa. Ohjelma sisältää suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä, voimavaroista sekä yhteistyöstä maahanmuuttajien kotouttamisessa.

Ohjelmaa laadittaessa ja toteutettaessa kuullaan maahanmuuttajia, kansalaisjärjestöjä, työntekijä- ja työnantajajärjestöjä ja mahdollisuuksien mukaan muita paikallisia tahoja.

Ohjelmaan liittyy kunnan ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen sopimus perusteista, joilla kotouttamista edistäviä toimenpiteitä voidaan rinnastaa työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) 2 luvun mukaisiin työvoimapoliittisiin toimenpiteisiin siten kuin tässä laissa ja asetuksella säädetään.

8 §

Pakolaisten kustannusten korvaamisesta sopiminen

Jos kunta on laatinut tai sitoutuu laatimaan 7 §:n mukaisen maahanmuuttajien kotouttamisohjelman, työvoima- ja elinkeinokeskus voi sopia pakolaisten kustannusten korvaamisesta kunnalle valtioneuvoston päättämien perusteiden mukaisesti.

3 luku

Kotoutumista tukevien toimenpiteiden ja kotoutumistuen järjestäminen

9 §

Pakolaisten kuntaan osoittaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus osoittaa pakolaisen kuntaan, joka on tehnyt 8 §:ssä tarkoitetun sopimuksen.

10 §

Oikeus kotoutumissuunnitelmaan

Maahanmuuttajalla, joka ilmoittautuu työtömäksi työnhakijaksi tai joka hakee toi-

meentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea, on oikeus yhteistyössä kunnan ja työvoimatoimiston kanssa laadittavaan kotoutumissuunnitelmaan. Kotoutumissuunnitelman kestosta, muuttamisesta ja keskeytyneen suunnitelman jatkamisesta sovitaan kunnan, työvoimatoimiston ja maahanmuuttajan kesken. Maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelma korvaa työvoimapalvelulain (1005/1993) 10 c §:n 1 momentissa tarkoitetun työnhakusuunnitelman.

Kotoutumissuunnitelma on laadittava viimeistään silloin, kun asiakkaan työttömyys tai toimeentulotuen saaminen on kestänyt viisi kuukautta. Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan enintään kolme vuotta maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemisestä.

Työvoimatoimisto tekee päätöksen siitä, onko suunnitelma katsottava keskeytyneeksi. Suunnitelma voidaan katsoa keskeytyneeksi kuukauden kuluttua siitä, kun maahanmuuttaja on työllistynyt pysyväisluontoisesti kokoaikatyöhön tai yritystoimintaan taikka aloittanut ammattiin tai tutkintoon johtavat päätoimiset opinnot. Ennen keskeytyspäätöksen tekemistä työvoimatoimiston on kuultava maahanmuuttajaa.

Keskeytyneen suunnitelman jatkamisesta on sovittava 1 momentissa säädetyn edellytyksin viimeistään viikon kuluttua siitä, kun maahanmuuttaja on ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi työvoimatoimistoon.

11 §

Kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelmassa sovitaan kunnan ja työvoimatoimiston ja maahanmuuttajan kesken toimenpiteistä, jotka tukevat maahanmuuttajaa ja hänen perhettään yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavien tietojen ja taitojen hankkimisessa.

Kotoutumissuunnitelmassa voidaan sopia suomen tai ruotsin kielen opiskelun, työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen, maahanmuuttajan omaehtoisen koulutuksen, ammatinvalinnanohjauksen ja kuntoutuksen, työharjoittelun, valmistavan opetuksen, lasten ja nuorten kotoutumisen tukemisesta sekä muiden niihin rinnastettavien kohtuullisiksi katsottavien kotoutumista tukevien toimenpiteiden järjestämisestä.

Kotoutumissuunnitelma sisältää työvoimatoimiston päätöksen maahanmuuttajalle yksilöidysti osoitettavien 2 momentissa tarkoitettujen kunnan tai maahanmuuttajan omatoimisesti järjestämien kotouttamista edistävien toimenpiteiden toimenpidekohtaisesta rinnastamisesta työmarkkinatuesta annetun lain 2 luvun mukaisiin työvoimapoliittisiin toimenpiteisiin siten kuin tässä laissa ja asetuksella säädetään.

12 §

Kotoutumistuki

Kotoutumistuki on maahanmuuttajalle kotoutumissuunnitelman aikaisen toimeentulon turvaamiseksi tarkoitettu tuki, jonka avulla edistetään ja parannetaan tuen saajan työelämää ja jatkokoulutukseen hakeutumisen edellytyksiä sekä mahdollisuuksia toimia suomalaisessa yhteiskunnassa.

Kotoutumistuki muodostetaan työmarkkinatuesta annetun lain mukaisesta työmarkkinatuesta ja toimeentulotuesta annetun lain mukaisesta toimeentulotuesta.

Maahanmuuttajalla ei ole oikeutta työmarkkinatukeen 10 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kolmen vuoden aikana muutoin kuin tässä laissa tarkoitettuna kotoutumistukena.

13 §

Kotoutumistuen saamisen edellytykset

Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumistukeen tämän lain mukaisesti, jos:

1) maahanmuuttaja on taloudellisen tuen tarpeessa siten kuin asiasta säädetään työmarkkinatuesta annetussa laissa ja toimeentulotuesta annetussa laissa; sekä

2) maahanmuuttaja noudattaa kotoutumissuunnitelmaansa ottaen huomioon, mitä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Kotoutumissuunnitelmassa yksilöidysti tarjotun 11 §:n 3 momentissa tarkoitettua kotoutumista edistävän toimenpiteen aikana taloudellisen tuen tarvetta ei edellytetä, vaan 17–64-vuotiaalla maahanmuuttajalla on oikeus saada kotoutumistukea siten kuin työmarkkinatuesta annetussa laissa sen 2 luvussa tarkoitettuihin toimenpiteisiin osallistuvan henkilön oikeudesta työmarkkinatukeen säädetään.

14 §

*Kotoutumistuen määrätymisaika
ja tarkistaminen*

Maahanmuuttajalle myönnetään kotoutumistuki, kun kotoutumissuunnitelmasta sovi-
taan.

Päätös kotoutumistuen myöntämisestä voi-
daan tehdä enintään vuodeksi kerrallaan.
Kotoutumistuki tarkistetaan, jos henkilön tai
hänen perheensä olosuhteissa tai tuen tar-
peessa tapahtuu muutoksia.

15 §

Yhteistyövelvollisuus

Maahanmuuttajalla, jolla on oikeus kotou-
tumissuunnitelmaan, on velvollisuus osallis-
tua kotoutumissuunnitelman laatimiseen sekä
suunnitelmassa sovittuihin palveluihin ja
toimenpiteisiin.

Jos maahanmuuttaja on ilman perusteltua
syytä kieltäytynyt kotoutumissuunnitelman
laatimisesta tai osallistumasta kotoutumis-
suunnitelmassa yksilöidysti sovittuihin, työl-
listymistä edistäviin toimenpiteisiin taikka
jos hän on laiminlyönnillään aiheuttanut sen,
ettei kotoutumissuunnitelmaa ole voitu laa-
tia, sovelletaan toimeentulotukea myönnettä-
essä hänen osaltaan myös näissä tilanteissa,
mitä toimeentulotuesta annetun lain 10 §:ssä
säädetään toimeentulotuen perusosan alenta-
misesta.

Jos maahanmuuttaja on ilman pätevää syy-
tä kieltäytynyt osallistumasta kotoutumis-
suunnitelmassa yksilöidysti sovittuun, koh-
tuulliseksi katsottavaan työllistymistä edistä-
vään toimenpiteeseen, sovelletaan, jos maa-
hanmuuttaja saa kotoutumistukena työmark-
kinatukea, mitä työmarkkinatuesta annetun
lain 15 §:n 3 momentissa, 17—19 §:ssä ja
20 §:n 2 momentissa säädetään. Maahan-
muuttajaan sovelletaan työmarkkinatuesta
annetun lain 15 §:n 3 momentin säännöstä
siltä osin kuin siinä säädetään koulutukseen
hakeutumisesta, ainoastaan kotoutumissuun-
nitelmassa mainitun koulutuksen osalta.

16 §

Maahanmuuttajan ilmoitusvelvollisuus

Maahanmuuttajan on säilyttääkseen oikeu-

den kotoutumistukeen ilmoitettava kotoutu-
missuunnitelman toteutumisesta, muutostar-
peista ja keskeytymisestä suunnitelmassa
sovitulla tavalla.

Maahanmuuttajan on tarvittaessa annettava
kunnalle ja kansaneläkelaitoksen toimistolle
selvitys tuen suuruuteen vaikuttavista tulois-
ta sekä muut tuen myöntämiseksi ja maksa-
miseksi tarvittavat tiedot.

17 §

*Työmarkkinatuesta annetun lain
ja toimeentulotuesta annetun
lain soveltaminen*

Jollei tästä laista muuta johdu, kotoutumis-
tukena myönnettävään työmarkkinatukeen ja
toimeentulotukeen ja tukea koskevaan asiaan
sekä muutoksenhakuun sovelletaan, mitä
työmarkkinatuesta annetussa laissa työmark-
kinatuesta ja työmarkkinatukea koskevasta
asiasta säädetään sekä mitä toimeentulotues-
ta annetussa laissa toimeentulotuesta ja toi-
meentulotukea koskevasta asiasta säädetään.

Työvoimatoimisto tai työvoimatoimikunta
antaa kansaneläkelaitoksen toimistolle lau-
sunnan kotoutumistukena maksettavan työ-
markkinatuen 12 §:n 3 momentissa, 13 §:n 1
momentin 2 kohdassa ja 2 momentissa sekä
15 §:n 3 momentissa mainittujen edellytys-
ten täyttymisestä niin kuin työmarkkinatuesta
annetun lain 3 §:n 3 momentissa ja
34 §:ssä sekä asetuksella säädetään.

18 §

*Muulla laissa olevien viittaussäännösten
soveltaminen*

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa
säännöksissä viitataan työmarkkinatuesta
annetun lain mukaiseen työmarkkinatukeen,
viittauksen katsotaan koskevan myös tämän
lain nojalla maksettavaa työmarkkinatukea,
jollei tästä laista muuta johdu.

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa
säännöksissä viitataan toimeentulotuesta an-
netun lain mukaiseen toimeentulotukeen,
viittauksen katsotaan koskevan myös tämän
lain nojalla maksettavaa toimeentulotukea,
jollei tästä laista muuta johdu.

4 luku

Turvapaikanhakijoiden vastaanotto

19 §

Vastaanoton sisältö

Turvapaikanhakijoiden vastaanottona järjestetään tilapäinen majoitus, toimeentulotuki, tulkkipalveluja ja muu välttämätön perustarpeiden turvaaminen sekä työ- ja opintotoimintaa. Vastaanoton muusta järjestämisestä voidaan säätää asetuksella.

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilön tilapäinen majoitus järjestetään vastaanottokeskuksessa.

Alaikäisen ilman huoltajaa tulevan turvapaikanhakijan vastaanottoa varten vastaanottokeskukseen voidaan perustaa ryhmäkoti. Ryhmäkodin toiminnasta ja henkilöstön määrästä säädetään asetuksella.

Alaikäisten turvapaikanhakijoiden vastaanottoa järjestetään lisäksi lapsen iän ja kehitystason vaatimia muita palveluja.

20 §

Vastaanoton neuvottelukunta ja valtion vastaanottokeskukset

Turvapaikanhakijoiden vastaanoton hallinnonalojen yhteistyötä sekä kehittämistä ja suunnittelua varten turvapaikanhakijoiden vastaanotosta vastaavan ministeriön apuna toimii turvapaikanhakijoiden vastaanoton neuvottelukunta. Neuvottelukunnan asettamisesta ja tehtävistä säädetään tarkemmin asetuksella.

Asianomaisen ministeriön hallinnonalalla valtiolla voi olla turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskuksia. Valtion vastaanottokeskusten tehtävistä on voimassa, mitä 19 §:ssä säädetään.

21 §

Toiminnasta sopiminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus ja kunta, kuntayhtymä, muu julkisoikeudellinen yhteisö taikka yksityinen yhteisö tai säätiö voi sopia turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämisestä sekä siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

22 §

Toimeentulotuki

Turvapaikanhakijoiden vastaanoton piiriin kuuluvalla henkilöllä voidaan myöntää toimeentulotukea toimeentulotuesta annetun lain mukaan, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Asetuksella säädetään tarkemmin toimeentulotuen perusosalla katettavien menojen jakautumisesta vastaanottokeskuksessa järjestettävään vastaanottoon ja turvapaikanhakijan itsensä suorittamiin perusosalla katettaviin menoihin.

Turvapaikanhakijan toimeentulotuen myöntää hakemuksesta vastaanottokeskus.

Jos vastaanottokeskuksen asukas ilman perusteltua syytä toistuvasti tai muutoin olennaisesti kieltäytyy hänelle soveltuvasta yksilöidysti osoitetusta työtoiminnasta taikka työllistymistä edistävästä opintotoiminnasta, voidaan kieltäytymistä pitää toimeentulotuesta annetun lain 10 §:ssä tarkoitettuna kieltäytymisenä.

23 §

Toimeentulotuen takaisinperiminen

Toimeentulotuesta annetussa laissa kunnalle annettu toimivalta toimeentulotuen takaisinperinnässä kuuluu vastaanottokeskukselle siltä osin kuin kyseessä on sen myöntämä toimeentulotuki.

Hakemus toimeentulotuen takaisinperinnästä tehdään sille lääninoikeudelle, jonka tuomiopiirissä vastaanottokeskus sijaitsee.

24 §

Muutoksenhaku toimeentulotuesta

Vastaanottokeskuksen asukkaaksi merkitty henkilö, joka on tyytymätön vastaanottokeskuksen 22 §:n nojalla tekemään toimeentulotukea koskevaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta lääninoikeudelta kirjallisella valituksella. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös vastaanottokeskuksen johtajalle, jonka tulee oman lausuntonsa ohella toimittaa se lääninoikeuteen.

Valitus tehdään sille lääninoikeudelle, jonka tuomiopiirissä vastaanottokeskus sijaitsee.

Lääninoikeuden päätökseen, joka koskee toimeentulotuen antamista tai sen määrää haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin sosiaalihuoltolain (710/1982) 49 §:n 2 momentissa säädetään.

25 §

Säilöön otettujen turvapaikanhakijoiden vastaanotto

Valtion tai kunnan ylläpitämässä vastaanottokeskuksessa voidaan järjestää turvapaikanhakijan osalta ulkomaalaislain 46 §:ssä tarkoitettu turvapaikanhakijoiden säilöönotto. Säilöönotosta on muutoinkin voimassa, mitä ulkomaalaislain 45—52 §:ssä säädetään.

5 luku

Vailla huoltajaa saapuneen lapsen edustaminen

26 §

Edustaminen ja puhevallan käyttö

Pakolaislapselle tai oleskelulupaa tai turvapaikkaa hakevalle lapselle, joka on Suomessa vailla huoltajaa tai muuta laillista edustajaa, voidaan määrätä edustaja.

Edustaja käyttää huoltajalle kuuluvaa puhevaltaa lapsen henkilöä ja varallisuutta koskevista asioista, määrää lapsen asumisesta sekä hoitaa lapsen varallisuutta siten kuin oikeudenkäymiskaaren 12 luvun 1 ja 2 §:ssä, hallintomenettelylain (598/1982) 16 §:ssä, hallintolainkäyttölain 17 §:ssä ja 18 §:n 3 momentissa ja holhouslaissa (34/1998) säädetään.

Edustajan tulee tehtävässään pitää huolta lapsen edusta ottaen huomioon lapsen kansallinen, kielellinen, uskonnollinen ja sivistyksellinen tausta.

Ennen kuin edustaja tekee päätöksen lapsen henkilöä tai varallisuutta koskevassa asiassa, hänen tulee keskustella asiasta lapsen kanssa, jos se lapsen ikään ja kehitystasoon sekä asian laatuun nähden on mahdollista.

Päätöstä tehdessään edustajan on kiinnitettävä huomiota lapsen mielipiteisiin ja toivomuksiin.

Edustajan tehtäviin ei kuulu huolehtia lapsen välittömästä päivittäisestä hoidosta, kasvattuksesta tai muusta huolenpidosta.

27 §

Edustajan kelpoisuus

Edustajaksi voidaan määrätä tehtävään so-piva täysivaltainen henkilö, joka antaa siihen suostumuksensa ja joka kykenee hoitamaan tehtävänsä moitteettomasti ja lapsen etua silmällä pitäen.

28 §

Edustajan määrääminen

Hakemuksen edustajan määräämisestä voi tehdä se vastaanottokeskus, jonka asukkaaksi alaikäinen on merkitty, taikka alaikäisen oleskelukunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimielin.

Ennen edustajaa koskevan hakemuksen tekemistä on lapselle, sikäli kuin se on lapsen ikään ja kehitystasoon nähden mahdollista, varattava tilaisuus selvittää omat toivomuksensa ja mielipiteensä.

29 §

Edustajan tehtävän lakkaaminen ja edustajan vapauttaminen tehtävästään

Edustajan tehtävät lakkaavat, kun:

- 1) edustettava tulee täysi-ikäiseksi;
- 2) edustettava muuttaa pysyvästi pois Suomesta; tai
- 3) edustettavalle määrätään Suomessa huoltaja tai muu laillinen edustaja.

Edustaja voidaan vapauttaa tehtävästään, jos hän sitä pyytää tai on sairauden tai muun syyn vuoksi estynyt tai kykenemätön hoitamaan tehtävänsä taikka jos siihen on muu erityinen syy. Jos lapsen huoltaja muuttaa Suomeen, on edustaja vapautettava tehtävästään, jollei vapauttaminen ole lapsen edun vastaista.

Edustajan tehtävästä vapauttamista koskevan hakemuksen voi tehdä edustaja itse, vas-

taanottokeskus, jonka asukkaaksi lapsi on merkitty, lapsen oleskelukunnan sosiaali-huoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimielin, 15 vuotta täyttänyt lapsi itse tai lapsen huoltaja tai muu laillinen edustaja.

30 §

Oikeuspaikka

Hakemus edustajan määräämisestä tai vapauttamisesta tehtävästään on pantava vireille siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirisä sijaitsevan vastaanottokeskuksen asukkaaksi lapsi on merkitty tai oleskelee.

31 §

Ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuimen on ilmoitettava ulkomalaisvirastolle ilman oleskelulupaa olevan lapsen ja väestötietojärjestelmään oleskeluluvan saaneen lapsen edustajan määräämistä tai vapauttamista koskevista päätöksistä.

Edustajan tehtävä on merkittävä holhouskirjaan, jos lapsella on edustajan hoidettavana olevaa omaisuutta siinä määrin, että holhous olisi erityisiä määräyksiä holhouksien vaarinnasta sisältävän julistuksen (34/1898) 4 §:n mukaan merkittävä holhouskirjaan.

Edustajan tehtävän merkitsee holhouskirjaan edustajan määrännyt käräjäoikeus. Kun edustajan tehtävä on merkitty holhouskirjaan, edustajan tehtävään sovelletaan, mitä holhouslain 5 luvussa säädetään.

32 §

Tili edustajan tehtävästä

Edustajan velvollisuudesta tehdä tili tehtävänsä päättyessä on voimassa, mitä holhouslaissa säädetään.

33 §

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattaminen

Käräjäoikeuden päätöstä, joka koskee edustajan määräämistä tai vapauttamista teh-

tävästään, on noudatettava, vaikka päätös ei ole saanut lainvoimaa.

6 luku

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton henkilörekisterit

34 §

Henkilörekisterit

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton suunnittelua ja toteuttamista sekä kotouttamista varten tarkoitettuja henkilörekistereitä ovat:

- 1) asukasrekisteri, johon kuuluvat valtakunnallinen osarekisteri ja vastaanottokeskusten osarekisterit;
- 2) rekisteri pakolaisista (pakolaisrekisteri);
- sekä
- 3) kuntaanosoitusrekisteri.

35 §

Rekisterinpitäjät

Asukasrekisterin päävastuullinen rekisterinpitäjä on asianomainen ministeriö, joka vastaa myös valtakunnallisen osarekisterin ylläpidosta. Vastaanottokeskuksen osarekisterin ylläpidosta vastaa asianomainen vastaanottokeskus. Asianomainen ministeriö voi antaa kunnalle, yhteisölle tai säätiölle tehtäväksi asukasrekisterin ylläpitämisen.

Pakolaisrekisterin rekisterinpitäjä on asianomainen ministeriö.

Kuntaanosoitusrekisterin rekisterinpitäjä on työvoima- ja elinkeinokeskus.

36 §

Vastuu rekisteriin talletetuista tiedoista

Rekisterin ylläpitäjä vastaa rekisteriin talletamiensa tietojen virheettömyydestä sekä tallentamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa. Muutoin rekisterin ylläpitäjän vastuuseen sovelletaan, mitä muualla laissa säädetään henkilötietojen suojasta.

Päävastuullinen asukasrekisterin pitäjä antaa tarvittaessa asukasrekisterin käyttöä koskevat ohjeet.

37 §

Asukasrekisteri

Asukasrekisteri on automaattisen tietojenkäsittelyn avulla turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämistä varten pidettävä henkilörekisteri.

Asukasrekisteriin saa kerätä ja tallettaa turvapaikanhakijoiden ja heidän perheenjäsentensä:

1) tunnistetiedot ja rekisterinpitäjän ja ulkomaalaisviraston antama asiakasnumero sekä syntymäpaikkaa ja kansalaisuutta koskevat tiedot;

2) kielitaitoa, koulutusta, ammattitaitoa ja työkokemusta koskevia tietoja;

3) vastaanoton järjestämiseksi tarpeellisia turvapaikkahakemuksiin tai maasta poistamiseen liittyvien asioiden käsittelyä koskevia tietoja; sekä

4) rekisteröidyn suostumuksella hänen etnistä alkuperäänsä ja uskonnollista vakaumustaan koskevia tietoja.

38 §

Pakolaisrekisteri

Pakolaisrekisteri on osittain manuaalisesti ja osittain automaattisen tietojenkäsittelyn avulla kiintiöpakolaisten valintaa ja 9 §:ssä tarkoitettua pakolaisen kuntaan osoittamista varten pidettävä henkilörekisteri. Pakolaisrekisteriin saa kerätä ja tallettaa kiintiön puitteissa Suomeen otettujen pakolaisten ja heidän perheenjäsentensä:

1) tunnistetiedot ja rekisterinpitäjän ja ulkomaalaisviraston antama asiakasnumero sekä syntymäpaikkaa ja kansalaisuutta koskevia tietoja;

2) kielitaitoa, koulutusta, ammattitaitoa ja työkokemusta koskevia tietoja;

3) terveydentilaa koskevia tietoja;

4) etnistä alkuperää ja uskonnollista vakaumusta koskevia tietoja; sekä

5) pakolaisuuden syitä ja taustoja koskevia tietoja ja selvityksiä.

39 §

Kuntaanosoitusrekisteri

Kuntaanosoitusrekisteri on manuaalisesti ja

osittain automaattisen tietojenkäsittelyn avulla 9 §:ssä tarkoitettua pakolaisen kuntaan osoittamista varten pidettävä henkilörekisteri. Kuntaanosoitusrekisteriin saa kerätä ja tallettaa kuntaan osoitettavien pakolaisten ja heidän perheenjäsentensä:

1) tunnistetiedot sekä syntymäpaikkaa ja kansalaisuutta koskevat tiedot;

2) kielitaitoa, koulutusta, ammattitaitoa ja työkokemusta koskevia tietoja; sekä

3) rekisteröidyn suostumuksella hänen etnistä alkuperäänsä ja uskonnollista vakaumustaan koskevia tietoja.

40 §

Tietojen poistaminen rekisteristä ja tietojen pysyvä säilyttäminen

Tässä luvussa tarkoitetuista henkilörekistereistä rekisteröityä koskevat tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua häntä koskevan viimeisen tiedon merkitsemisestä.

Tässä luvussa tarkoitettujen henkilörekistereiden ja niihin sisältyvien tietojen pysyvästä säilyttämisestä määrää arkistolaitos siten kuin arkistolain (831/1994) 8 §:n 3 momentissa säädetään. Muutoin sovelletaan, mitä arkistolain 8 §:n 2 momentissa säädetään asiakirjan säilyttämisestä.

7 luku

Erinäiset säännökset

41 §

Tiedonsaantioikeus

Valtion ja kunnan viranomaisella, kansaneläkelaitoksella sekä turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestäjällä ja 5 luvussa tarkoitettulla edustajalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muilta valtion ja kuntien viranomaisilta sekä muulta turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestäjältä maksutta tässä laissa tarkoitettujen tehtävien suorittamista varten tarpeellisia tietoja.

Tiedot voidaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla.

42 §

Tietojen luovuttaminen

Asukasrekisteristä voidaan sen estämättä, mitä 43 §:ssä säädetään, luovuttaa poliisille, rajavartiolaitokselle ja ulkomaalaisvirastolle maksutta tietoja, jotka ovat tarpeen niille ulkomaalaislaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Tiedot voidaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla.

43 §

Salassapitovelvollisuus

Tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittavat henkilöt eivät saa ilman pakolaisen, turvapaikanhakijan tai muun maahanmuuttajan tai hänen huoltajansa tai tämän lain mukaan määrätyn edustajan nimenomaista suostumusta ilmaista pakolaisen, turvapaikanhakijan tai muun maahanmuuttajan yksityistä tai perheen salaisuutta ja henkilökohtaisia oloja koskevia tietoja. Ilmaista ei myöskään saa muuta tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitettaessa saatua tietoa, ellei ole ilmeistä, että tiedon antaminen ei vaaranna pakolaisen, turvapaikanhakijan tai muun maahanmuuttajan tai näiden läheisten turvallisuutta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä asian ilmaisemista sille, jolla lain nojalla on oikeus saada asiasta tieto.

44 §

Muutoksenhakukielto

Kotoutumista edistävien toimenpiteiden järjestämisestä ja työvoimatoimiston 11 §:n 3 momentissa tarkoitettusta päätöksestä ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

45 §

Hallintomenettely

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoa järjestävän yksityisen yhteisön on käsitellessään tässä laissa tarkoitettuja hallintoasioita noudatettava hallintomenettelylakia

ja tiedoksiannosta hallintoasioissa annettua lakia (232/1966).

46 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

8 luku

Voimaantulosäännökset

47 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1999.

Tällä lailla kumotaan turvapaikan hakijoiden vastaanottoasemista ja -keskuksista 13 päivänä joulukuuta 1991 annettu laki (1465/1991) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

48 §

Siirtymäsäännös

Maahanmuuttajalle, jolla 10 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu määräaika on täyttynyt ennen tämän lain voimaantuloa, laaditaan kotoutumissuunnitelma viiden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Jos maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan merkitsemisestä väestötietojärjestelmään on kuitenkin kulunut kaksi vuotta ennen tämän lain voimaantuloa, ei kotoutumissuunnitelmaa tarvitse tehdä, ellei maahanmuuttaja sitä vaadi. Edellä 12 §:n 3 momentissa tarkoitettu rajoitus saada työmarkkinatukea ei koske maahanmuuttajaa, jonka kanssa mainitun kahden vuoden ajan kulumisen vuoksi ei laadita kotoutumissuunnitelmaa eikä viiden kuukauden aikana tämän lain voimaantulosta maahanmuuttajaa, joka on tullut maahan ennen tämän lain voimaantuloa.

Niihin henkilöihin, jotka ovat saaneet ulkomaalaislain 20 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla oleskeluluvan painavan humanitaari-

sen syyn perusteella ja heidän perhesiteen perusteella oleskeluluvan saaneisiin perheenjäseniinsä sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään pakolaisesta.

Helsingissä 9 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Liisa Jaakonsaari*

N:o 494

Tasavallan Presidentin avoin kirje valtioneuvoston vaihdoksesta

Annettu Helsingissä 15 päivänä huhtikuuta 1999

Valtioneuvoston jäsenten ilmoitettua asettavansa paikkansa valtioneuvostossa käytettäväkseni vapautan valtioneuvoston jäsenyydestä:

pääministeri Paavo Tapio Lipposen,
pääministerin sijaisen, valtiovarainministeri
Sauli Väinämö Niinistön,
ulkoasiainministeri Tarja Kaarina Halosen,
ministeri Johan Ole Norrbackin,
oikeusministeri Jussi Arvi Järventauksen,
sisäasiainministeri Jan-Erik Enestamin,
ministeri Jouni Ensio Backmanin,
puolustusministeri Anneli Kristiina Tainan,
ministeri Jouko Juhani Skinnarin,
opetusministeri Olli-Pekka Heinosen,
ministeri Sini Maaria Suvi-Anne Siimek-
sen,
maa- ja metsätalousministeri Matti Kalevi
Hemilän,
liikenneministeri Kimmo Kalevi Immeri
Sasin,
kauppa- ja teollisuusministeri Antti Tapani
Kalliomäen,
sosiaali- ja terveysministeri Taru Sinikka
Mönkäreen,
ministeri Terttu Aulikki Huttu-Juntusen,
työministeri Liisa Anneli Jaakonsaaren
sekä
ympäristöministeri Pekka Olavi Haaviston.
Samalla nimitän ja määrään valtioneuvos-
ton jäseniksi:
pääministeriksi puolueen puheenjohtaja,
valtiotieteen kandidaatti, kansanedustaja Paa-
vo Tapio Lipposen ja hänen esityksestään
pääministerin sijaiseksi ja valtiovarain-
ministeriksi puolueen puheenjohtaja, vara-
tuomari, kansanedustaja Sauli Väinämö Nii-
nistön,

ulkoasiainministeriksi ay-lakimies, oikeus-
tieteen kandidaatti, kansanedustaja Tarja
Kaarina Halosen,

ulkomaankauppaministeriksi ulkoasiainmi-
nisteriöön ja ministeriksi käsittelemään
kauppa- ja teollisuusministeriön toimialaan
kuuluvia asioita varatuomari, diplo-
miekonomi, kansanedustaja Kimmo Kalevi
Immeri Sasin,

oikeusministeriksi varatuomari, kansan-
edustaja Hannu Erkki Johannes Koskisen,
sisäasiainministeriksi kaupunginjohtaja,
varatuomari Kari Pekka Häkämiehen,

alue- ja kuntaministeriksi käsittelemään si-
säasiainministeriön toimialaan kuuluvia asi-
oita pääluottamusmies, kansanedustaja Mart-
ti Allan Korhosen,

puolustusministeriksi ja ministeriksi käsit-
telemään ulkoasiainministeriön toimialaan
kuuluvia asioita puolueen puheenjohtaja,
valtiotieteen maisteri, kansanedustaja Jan-Erik
Enestamin,

ministeriksi käsittelemään valtiova-
rainministeriön ja ympäristöministeriön toi-
mialaan kuuluvia asioita puolueen puheen-
johtaja, valtiotieteen lisensiaatti, kansanedus-
taja Sini Maaria Suvi-Anne Siimeksen,

opetusministeriksi sairaanhoidon opettaja,
terveydenhoitaja, sairaanhoitaja, kansanedus-
taja Maija-Liisa Raskin,

kulttuuriministeriksi käsittelemään opetus-
ministeriön toimialaan kuuluvia asioita filo-
sofian maisteri, kansanedustaja Suvi Helmi
Tellervo Lindénin,

maa- ja metsätalousministeriksi ylijohtaja, maatalous- ja metsätieteiden tohtori, agronomi Matti Kalevi Hemilän,

liikenneministeriksi oikeustieteen kandidaatti, kansanedustaja Olli-Pekka Heinosen, kauppa- ja teollisuusministeriksi valtiotieteen tohtori, ekonomi, kansanedustaja Erkki Sakari Tuomiojan,

sosiaali- ja terveysministeriksi sosiaalitoimenjohtaja, valtiotieteen maisteri, kansanedustaja Maija Riitta Perhon,

peruspalveluministeriksi käsittelemään so-

siaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita oikeustieteen ylioppilas, kansanedustaja Eva Rita Katarina Biaudetin,

työministeriksi apulaisylilääkäri, lääketieteen ja kirurgian tohtori, kansanedustaja Taru Sinikka Mönkäreen sekä

ympäristöministeriksi ja ministeriksi käsittelemään ulkoasiainministeriön toimialaan kuuluvia asioita puolueen puheenjohtaja, kirjailija, tekniikan lisensiaatti, kansanedustaja Satu Maijastiina Hassin.

Helsingissä 15 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Alivaltiosihteeri Nils Wirtanen

N:o 495

Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä päätöksistä

Annettu Helsingissä 14 päivänä huhtikuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa Suomen säädöskokoelmasta 17 päivänä lokakuuta 1980 annetun asetuksen (696/1980) 2 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on 22 päivänä joulukuuta 1993 annetussa asetuksessa (1364/1993):

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut seuraavan päätöksen:

Päätöksen nimi	MMM:n määräys- kokoelman n:o	antopäivä	voimaan- tulopäivä
MMMp rehuaineista*	40/1999	14.4.1999	21.4.1999

Edellä mainittu päätös on julkaistu maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelmassa. Päätös on saatavissa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta, osoite Liisankatu 8, PL 250, 00171 Helsinki, puh. (09) 134 211.

Helsingissä 14 päivänä huhtikuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Ylitarkastaja Päivi Mannerkorpi

* ETA-sopimuksen liite I: neuvoston direktiivi 79/372/ETY; EYVL N:o L 086, 6.4.1979, s. 29, komission direktiivi 79/797/ETY; EYVL N:o L 239, 22.9.1979, s. 53, komission direktiivi 80/510/ETY; EYVL N:o L 126, 21.5.1980, s. 12, komission direktiivi 82/937/ETY; EYVL N:o L 383, 31.12.1982, s. 11, komission direktiivi 83/87/ETY; EYVL N:o L 056, 3.3.1983, s. 31, neuvoston direktiivi 86/354/ETY; EYVL N:o L 212, 2.8.1986, s. 27, komission direktiivi 87/234/ETY; EYVL N:o L 102, 14.4.1987, s. 31, neuvoston direktiivi 96/25/EY; EYVL N:o L 125, 23.5.1996, s. 35 ja komission direktiivi 98/67/EY; EYVL N:o L 261, 24.9.1998, s. 10

N:o 496

Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä päätöksistä

Annettu Helsingissä 14 päivänä huhtikuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa Suomen säädöskokoelmasta 17 päivänä lokakuuta 1980 annetun asetuksen (696/1980) 2 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on 22 päivänä joulukuuta 1993 annetussa asetuksessa (1364/1993):

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut seuraavan päätöksen:

Päätöksen nimi	MMM:n määräys- kokoelman n:o	antopäivä	voimaan- tulopäivä
MMMp rehuseokset*	41/1999	14.4.1999	21.4.1999

Edellä mainittu päätös on julkaistu maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelmassa. Päätös on saatavissa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta, osoite Liisankatu 8, PL 250, 00171 Helsinki, puh. (09) 134 211.

Helsingissä 14 päivänä huhtikuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Ylitarkastaja Päivi Mannerkorpi

* ETA-sopimuksen liite I: neuvoston direktiivi 79/373/ETY; EYVL N:o L 086, 6.4.1979, s. 30, komission direktiivi 80/509/ETY; EYVL N:o L 126, 21.5.1980, s. 9, komission direktiivi 80/511/ETY; EYVL N:o L 126, 21.5.1980, s. 14, komission direktiivi 80/695/ETY; EYVL N:o L 188, 22.7.1980, s. 23, komission direktiivi 82/475/ETY; EYVL N:o L 213, 21.7.1982, s. 27, komission direktiivi 82/957/ETY; EYVL N:o L 386, 31.12.1982, s. 42, komission direktiivi 86/174/ETY; EYVL N:o L 130, 16.5.1986, s. 53, neuvoston direktiivi 86/354/ETY; EYVL N:o L 212, 2.8.1986, s. 27, komission direktiivi 87/235/ETY; EYVL N:o L 102, 14.4.1987, s. 34, neuvoston direktiivi 90/44/ETY; EYVL N:o L 027, 31.1.1990, s. 35, komission direktiivi 91/334/ETY; EYVL N:o L 184, 10.7.1991, s. 27, komission direktiivi 91/357/ETY; EYVL N:o L 193, 17.7.1991, s. 34, komission direktiivi 91/681/ETY; EYVL N:o L 376, 31.12.1991, s. 20, komission päätös 92/508/ETY; EYVL N:o L 312, 29.10.1992, s. 36, neuvoston direktiivi 96/24/EY; EYVL N:o L 125, 23.5.1996, s. 33, komission direktiivi 97/47/EY; EYVL N:o L 211, 5.8.1997, s. 45, komission päätös 95/274/EY; EYVL N:o L 167, 18.7.1995, s. 24, komission päätös 97/582/EY; EYVL N:o L 237, 28.8.1997, s. 39 ja komission direktiivi 98/87/EY; EYVL N:o L 318, 27.11.1998, s. 43

N:o 497

Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä ministeriön päätöksistä

Annettu Helsingissä 16 päivänä huhtikuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa Suomen säädöskokoelmasta 17 päivänä lokakuuta 1980 annetun asetuksen (696/1980) 2 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on 22 päivänä joulukuuta 1993 annetussa asetuksessa (1364/1993):

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut seuraavat päätökset:

Päätöksen nimi	n:o	antopäivä	voimaan- tulopäivä
MMMp hevoseläinten tuonnista Australias- ta ¹⁾	6/TUONTI/1999	14.4.1999	20.4.1999
MMMp hevosten tuonnista Malesiasta ja Singaporesta ²⁾	7/TUONTI 1999	14.4.1999	20.4.1999

Edellä mainitut päätökset on julkaistu maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston määräyskokoelmassa. Päätökset ovat saatavissa maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosastosta, osoite Kluuvikatu 4 A, 00100 Helsinki, puhelin (09)1601.

Helsingissä 16 päivänä huhtikuuta 1999

Hallitusneuvos *Kristiina Pajala*

Hallitussihteeri Maija Salo

¹⁾ Komission päätös 1999/241/EY; EYVL N:o L 89, 1.4.1999, s. 74

²⁾ Komission päätös 1999/240/EY; EYVL N:o L 89, 1.4.1999, s. 72

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 493—497, 2 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA
OY EDITA AB, HELSINKI 1999